

ITÄMERI PÄIVÄ

ÖSTERSJÖDAGEN ♦ BALTIC SEA DAY

JUHLITAAN ITÄMERTA ELOKUUN
VIIMEISENÄ TORSTAINA!

TIETOA ITÄMERESTÄ

PIENI JA MATALA SISÄMERI

Keskisyvyys **54** m

Valuma-alueella **14** valtiota
ja **90** miljoonaa ihmistä

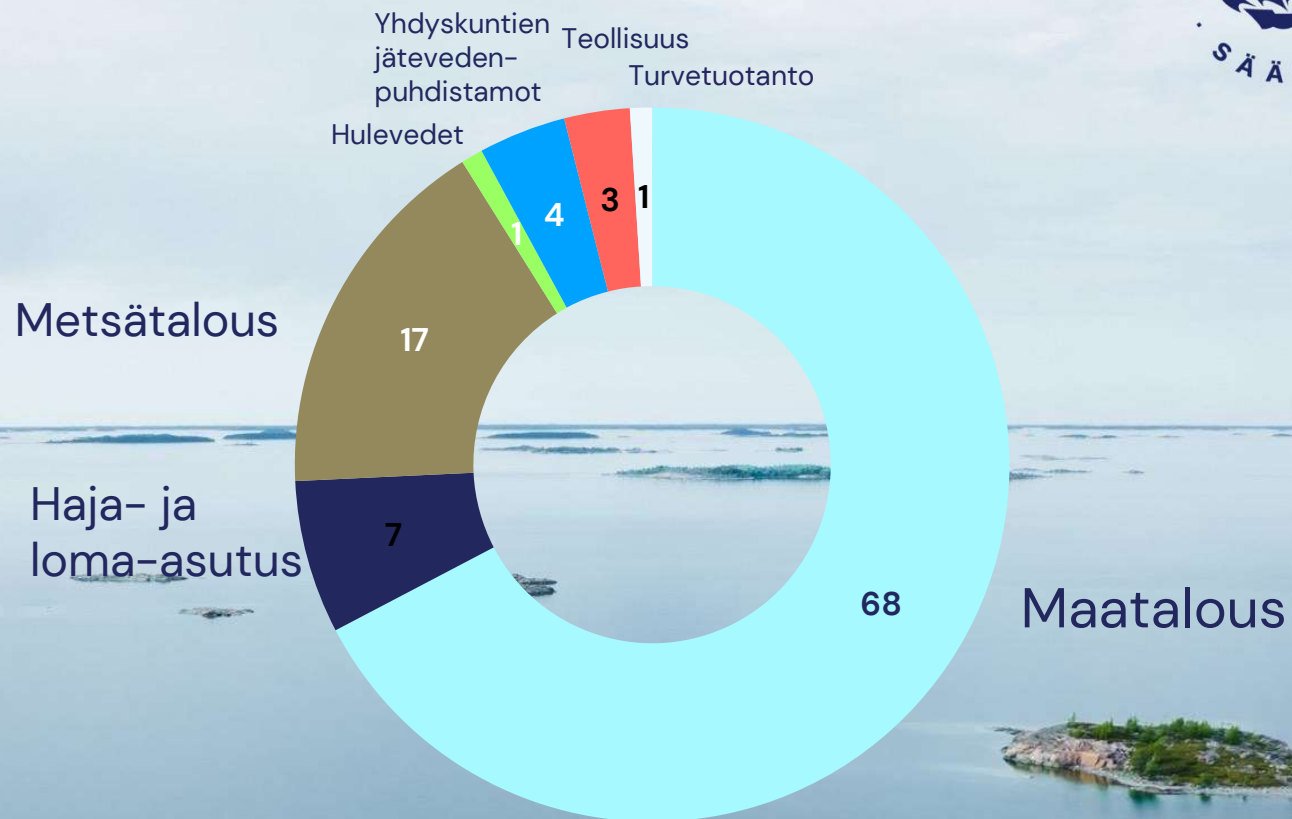
Vähäsuolainen **murtovesiallas**,
vesi vaihtuu hitaasti Tanskan
salmien kautta (kierto noin 30
vuotta)

90 % Itämerestä kärsii
rehevöitymisestä

Itämeren suurin ongelma on
liiasta fosforista ja typestä
johtuva **rehevöityminen**

Saaristomeren alue
huonoimmassa kunnossa

MISTÄ ITÄMEREEN VALUU REHEVÖITTÄVÄÄ FOSFORIA SUOMESSA?

Lähde: Suomen merenhoidon
toimenpideohjelma 2022-2027

ITÄMEREN SUOJELUKOMISSIO HELCOM 2023:

Itämeren tilassa ei ole tapahtunut
juurikaan parannusta vuosien 2016–
2021 aikana

Toimia tarvitaan nopeasti
monimuotoisuuden ja
ekosysteemien säilyttämiseksi

*Helcom: Holistic Assessment (HOLAS) 3, 2016–2021

An aerial photograph showing a rugged coastline. On the left, a dense forest of green trees covers a rocky shore. A small white boat is visible in the dark green water near the shore. The right side of the image is a dark, solid background where the title and list are placed.

ILMASTONMUUTOS KIIHDYTTÄÄ MEREN REHEVÖITYMISTÄ ENTISESTÄÄN

- Ravinnevalumat kasvavat
- Myrskyt lisääntyvät
- Merivesi lämpenee
- Itämeren vesi makeutuu
- Luonnon monimuotoisuus vähenee

LUONTOKATO ETENEE KAIKILLA SUOMEN MERIALUEILLA

- Lajeja katoaa
- Populaatiot pienenevät
- Elinympäristöt heikentyvät
- Rehevöityminen merkittävin syy luontokadolle Itämeressä

MITEN ITÄMEREN HUONO TILA VAIKUTTA MEIHIN?

- Sinilevä haittaa uimista
- Rannat kasvavat umpeen
- Vesi samenee ja rihmalevä peittää rantakalliot
- Kalakannat pienenevät
- Merelliset elinkeinot kärsivät
- Meren perintö katoaa

KUINKA RATKAISEMME TÄMÄN?

MISSÄ MENNÄÄN? MITÄ ON JO TEHTY?

- Suurimmat teolliset päästölähteet on tunnistettu ja monet tukittu (esim. suurten kaupunkien jätevedet puhdistaan, myös Pietarin, suuret tehtaiden teollisuuslaitosten jätevedet puhdistetaan – lainsäädäntö ja EU-regulaatio)
- Fosforin määrä Itämeressä on vähentynyt, mutta tulosten näkyminen kestää. Ilmastonmuutos saattaa katkaista hyvän kehityksen
- Nyt pitää keskittyä pienempiin, hajapäästölähteisiin, joihin voimme itse vaikuttaa (maatalous, ruuantuotanto, liikenne yms.)

MITÄ ITÄMEREN KUNNON PARANTAMISEKSI VOI TEHDÄ?

Tehokkaat toimet Itämeren pelastamiseksi estävät rehevöitymistä ja ravinteiden valumista mereen.

VÄHENTÄÄ MAATALOUDEN FOSFORIKUORMI- TUSTA

Esimerkiksi:
Kipsin levittäminen pelloille
Lannan kierrätys

TEHOSTAA METSÄTALOUDEN VESIENSUOJELUA

Esimerkiksi:
Metsäojitusalueiden vesien
puhdistus

ESTÄÄ HAITALLISTEN AINEIDEN PÄÄSYN MEREEN

Esimerkiksi:

Kemikaalialusten tankkien
pesuvedet puhdistukseen

Lannoitteiden tehokas käsittely
satamissa

TORJUA LUONTOKATOA ITÄMERESSÄ

Esimerkiksi:

Meriluonnon suojelu

Meriajokkaan istutus ja
palauttaminen Suomen
rannikoille

POISTAA MERESSÄ JO OLEVIA RAVINTEITA

Esimerkiksi:

Ruovikon niitto ja järviruo'on
jatkojalostus

LUODA VAHVA TUNNESIDE ITÄMEREEN

Esimerkiksi:

Vapaa-ajan vietto, veneily,
uiminen, näyttelyt, kirjat,
tapahtumat, kartat, hylt

VAIKUTAA YHTEISKUNNASSA

Vaalit, kannanotot,
sitoumukset, suositukset,
päättäjien tapaamiset,
tapahtumat,
ympäristökasvatus

JUHLIA ITÄMERIPÄIVÄÄ

Itämeren alueen yhteinen
juhlapäivä elokuun viimeisenä
torstaina

ITÄMERIPÄIVÄ – MIKÄ SE ON?

John Nurmisen Säätiön vuonna 2019 käynnistämä jokavuotinen ja kansainvälinen, tekoihin innostava ja ajatuksia herättävä Itämeren juhlapäivä.

Syyt juhlia **Itämeripäivää**:

- **Itämeri yhdistää ihmiset.** Vahva suhde mereen merkitsee myös vahvaa tahtoa pelastaa se. Yhdessä.
- **Itämeripäivä on ilon päivä** ja se kertoo, että teollamme on vaikutusta. Vaikka paljon on vielä tehtävää Itämeren pelastamiseksi, olemme päässeet taas askeleen eteenpäin. Nyt on aika juhlia! **Yhdessä voimme vaikuttaa.** Arjen ruokavalinnat, teot liikenteessä ja veneillessä, kotona ja mökillä sekä laajemmin yhteiskunnassa vaikuttavat kaikki Itämereen.

Itämeripäivää vietetään **aina elokuun viimeisenä torstaina** tapahtumien, tekojen, tempausten ja koulutuksen parissa.

ITÄMEREN PELASTAJIEN VIDEOITA LÖYTYY YOUTUBESTA – VAPAASSA KÄYTÖSSÄ JA JAOSSA!

- **Matkaa kuntoillen**

- <https://youtu.be/Wciv4hkevh4>

- **Kuluta kohtuudella**

- <https://youtu.be/7rc9aQNVF3E>

- **Syö kalaa ja kasviksia**

- <https://youtu.be/g7iXheC3cqk>

- **Suodata pesuvedet**

- <https://youtu.be/0zj90Ntn5fk>

YouTubessa John Nurmisen Säätio
soittolista: Itämeripäivä

**JOKAINEN VOI
SUOJELLA
ITÄMERTA
ARJESSAAN**

**LISÄÄ
VASTUULLISESTI
PYYDETTYÄ KALAA**

**VÄHEMMÄN
LIHAA JA
MAITOTUOTTEITA**

**ENEMMÄN
KASVIKSIA**

VASTUULLINEN JA KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA – MITÄ MINÄ VOIN TEHDÄ?

Kulutustottumukset

Matkustus

Ruokavalio

Energia

Lääkkeet

Pesuaineet

Jätteet

Veneily

Tuki Itämeri-toimijoille

Päätöksenteko ja osallistuminen

ITÄMEREN PELASTAJAN MUISTILISTA

johnnurmisenasaatio.fi/itameren-suojeluvinkkeja